

Unionsborgere, der aldrig har gjort brug af deres ret til fri bevægelighed, kan ikke påberåbe sig unionsborgerskabet til at lovliggøre ophold for deres ægtefæller fra tredjelande

Da disse personer ikke fratages retten til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, har deres situation ikke nogen tilknytning til EU-retten

EU-retten giver ægtefællen til en person, der er statsborger i en medlemsstat, og som har lovligt ophold i en anden medlemsstat, ret til at opholde sig sammen med denne, selv om ægtefællen ikke er statsborger i en af Unionens medlemsstater.

Shirley McCarthy, som er statsborger i Det Forenede Kongerige, har ligeledes irsk statsborgerskab. Hun er født i Det Forenede Kongerige og har altid haft ophold der uden nogensinde at have gjort brug af sin ret til at færdes og opholde sig frit på de andre medlemsstaters område.

Efter at have indgået ægteskab med en jamaicansk statsborger, ansøgte Shirley McCarthy for første gang om et irsk pas og fik dette. Derefter ansøgte hun hos de britiske myndigheder som irsk statsborger, der ønskede at tage ophold i Det Forenede Kongerige, om et opholdsdokument i henhold til EU-retten. Hendes ægtefælle ansøgte på sin side om en opholdstilladelse som ægtefælle til en unionsborger. Disse ansøgninger blev afslået med den begrundelse, at Shirley McCarthy ikke kunne støtte sit ophold på EU-retten og påberåbe sig denne ret for at lovliggøre sin ægtefælles ophold, da hun aldrig havde gjort brug af sin ret til at færdes og opholde sig frit i andre medlemsstater end Det Forenede Kongerige.

Supreme Court (Det Forenede Kongeriges højesteret) har i forbindelse med denne retstvist spurgt Domstolen, om Shirley McCarthy kan påberåbe sig de EU-retlige bestemmelser, der tilsigter at lette den frie bevægelighed for personer på medlemsstaternes område.

Ved sin dom af dags dato fastslår Domstolen indledningsvis, at opholdsdirektivet ¹ bestemmer hvordan og under hvilke betingelser unionsborgerne kan udøve deres ret til fri bevægelighed på medlemsstaternes område. Direktivet omhandler således en persons tilflytning til eller ophold i en anden medlemsstat end den, hvor vedkommende er statsborger.

I den henseende fastslår Domstolen, at ifølge et folkeretligt princip, der bekræftes i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder ², har unionsborgere, der opholder sig i en medlemsstat, hvor de er statsborgere – såsom Shirley McCarthy – en ubetinget ret til ophold i denne stat. Domstolen fastslår derfor, at direktivet ikke kan finde anvendelse på disse personer.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29.4.2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EØF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF (EUT L 158, s. 77, og berigtigelse i EUT L 229, s. 35).

² Den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4.11.1950.

Domstolen anfører ligeledes, at den omstændighed, at en unionsborger er statsborger i flere medlemsstater, ikke betyder, at vedkommende har gjort brug af sin ret til fri bevægelighed (41). Domstolen fastslår således, at **direktivet ikke finder anvendelse på Shirley McCarthys situation**. Hvad angår Shirley McCarthys ægtefælle, fastslår Domstolen, at da han ikke er ægtefælle til en statsborger i en medlemsstat, som har udøvet sin ret til fri bevægelighed, kan han heller ikke nyde godt af de rettigheder, som direktivet giver.

Domstolen erindrer derefter om, at en person som Shirley McCarthy, der er statsborger i mindst én medlemsstat, er unionsborger, og derfor kan påberåbe sig de rettigheder, der er knyttet til denne status, herunder over for sin oprindelsesmedlemsstat, og navnlig retten til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område. Den omstændighed, at de nationale myndigheder ikke har taget Shirley McCarthys irske statsborgerskab i betragtning med henblik på anerkendelsen af hendes ret til ophold i Det Forenede Kongerige, påvirker derimod ikke på nogen måde hendes ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område. Den nationale afgørelse har ligeledes ikke den virkning, at Shirley McCarthy fratages den effektive nydelse af kerneindholdet i andre rettigheder, som er knyttet til hendes status som unionsborger.

Som følge heraf svarer Domstolen, at i fraværet af nationale bestemmelser, som har den virkning, at Shirley McCarthy fratages den effektive nydelse af kerneindholdet i de rettigheder, som hun er tillagt ved sin status som unionsborger, eller at hun hindres i at udøve sin ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, har hendes situation ikke nogen tilknytning til EU-retten og henhører udelukkende under national ret. Under disse omstændigheder **kan Shirley McCarthy ikke støtte sit ophold i Det Forenede Kongerige på rettigheder, der er knyttet til unionsborgerskabet**.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Presse- og Informationsafdelingen: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127